N°. 629.

DE GRONDWET.

WOENSDAG 6 JUNIJ.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . » 5.50.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

Is het niet bijzonder opmerkelijk, dat *de Nederlander* zich dagelijks afslooft met de bestrijding van het Regeringsvoorstel tot afschaffing van den accijns op het gemaal; maar dat doet met uitvoerige citaten *enkel* uit een *politiek* oogpunt.

Niet het belang der Natie;

niet de staat van 's Rijks geldmiddelen;

niet de eischen van een deugdelijk belastingstelsel;

Niets van dat alles wordt ter toetse gebragt, in verband tot het Regeringsvoorstel.

Alleen, *welke staatkundige partij* zal bij de aanneming van het wetsontwerp winnen? Zietdaar de vraag, waarop alles neêrkomt.

»In Mei 1855 wordt door menigeen gehandeld *in strijd* met eigen overtuiging, ziende op de verkiezingen van Junij 1856«; daarop komt de beschuldiging neêr, die wij veilig met andere woorden kunnen noemen, »ontrouw aan eed en pligt«.

Die beschuldiging geldt, in de eerste plaats, *de Regering*. Zij *zwichtte* voor de drijvende kracht der constitutionnele partij.

Maar ook in de tweede plaats is die beschuldiging gerigt tegen de *helft* der Tweede Kamer, die in 1856 aftreedt.

Wij constateren die feiten en de gevolgtrekkingen, die daaruit moeten gemaakt worden.

Zulke intimidatiën zijn wij van de anti-revolutionnaire partij gewoon.

Zich stellende als op den troon der alwetendheid, treedt zij in het heiligdom des harten en beoordeelt, ja veroordeelt de daden der menschen, niet voor zooverre zij onder bereik van het menschelijk oordeel vallen, maar naar de drijfveêren en beginselen, die voor het menschelijk oog verborgen zijn.

Zoo stelt zij zich op den regterstoel, om de schapen van de bokken te scheiden en het merkteeken te geven van

wie vaderlandslievend,
wie eerlijk en getrouw,
wie vroom
mag genoemd worden.

Het is eene onedele taktiek, gelijk het naar ons inzien een groot bewijs van zwakheid verraadt, dat men »het *voorstel zelf* omtrent het *gemaal* in verband brengt met *verdere plannen* van de oppositie.«

Onedel, omdat het voorstel is uitgegaan van *de Regering* en niet van *de oppositie*, welke juist terugdeinsde voor zulk een *veelomvattend* voorstel.

Onedel, omdat het voorstel daardoor eene *partijkleur* verkrijgt, die het niet mag gegeven worden.

Onedel, omdat die taktiek ingewikkeld ten doel heeft, *alles* te bestrijden, wat van de zijde der, of in den geest van de constitutionnele partij wordt verlangd.

Maar ook een *bewijs van zwakheid*.

Eene *eerlijke* bestrijding van het voorstel durft men niet aan.

Eene *grondige* wederlegging van hetgeen tot ondersteuning van het voorstel wordt aangevoerd, blijft ook achterwege.

Geen enkel van de artikelen, die *de Grondwet* gaf, werd met eenig blijk van belangstelling bejegend, *of* uit gebrek aan finantiële correspondenten, *of* hetgeen wij liever gelooven, omdat zij *onwederlegbaar* zijn, ook voor hen, die bogen op eene *christelijk-historische* rigting;

noch door cijfers;
noch door voorbeelden uit het practische leven;
noch door citaten uit staathuishoudkundige geschriften;
noch door historische herinneringen;
noch door christelijke beschouwingen

zou zich de *verwerping* van het regeringsvoorstel kunnen laten regtvaardigen.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Wij maakten gister, naar aanleiding van den telegraaf, melding der aankomst van de *Alexander* op Zaturdag namiddag in de haven van Marseille, met berigten uit Konstantinopel van den 24sten en nieuws uit de Krim van den 22sten: heden zijn de dagbladen en correspondentien, door die pakketboot medegebragt, ontvangen.

Den 22sten was, men weet het, de dag dat de expeditie van Kertch uitgezeild is. De brieven uit het kamp, van die dagteekening, bepalen zich bij de mededeeling, dat de troepen ingescheept zijn, zonder eenige bijzonderheid omtrent de expeditie zelve mede te deelen. Het was ook enkel in den nacht van 22 op 23 dezer, dat de aanval van het Russisch geretrancheerde kamp, dat door de Franschen, na 48 uren strijd, werd genomen, een aanvang nam. De *Alexander* kon dus de officiële verslagen omtrent dit schitterend wapenfeit niet mededeelen: verslagen, welke met het meeste ongeduld verwacht worden, daar alle de hieromtrent tot dus verre medegedeelde bijzonderheden door den telegraaf medegedeeld, en dus zeer onvolledig waren. Bij de eerstvolgende aankomst eener pakketboot zal men waarschijnlijk meer omstandige verhalen ontvangen.

Bij het vertrek der brieven uit de Krim, door de *Alexander* medegebragt, was men in het kamp nog onder den indruk der vervanging van generaal Canrobert, als opperbevelhebber, door den generaal Pélissier.

Verscheidene lezingen waren ten aanzien der wezenlijke oorzaken hiervan in omloop, zoowel in het kamp als te Konstantinopel.

Niemand geloofde aan het motief, dat de gezondheid van generaal Canrobert hem niet veroorloofde langer het opperbevelhebberschap te bekleeden. Dat was slechts een voorwendsel.

Het dagblad van Konstantinopel wil, dat generaal Canrobert zijn ontslag zou hebben genomen, ten gevolge van een militairen-raad, waarin een plan van den veldtogt, door hem aangeboden, niet aangenomen werd.

Volgens een correspondent van de *Indépendance Belge* zou eene soort van vijandelijkheid tusschen generaal Canrobert en de hoofden van het Engelsche leger hebben bestaan, hetgeen eerstgemelde zou hebben doen besluiten, om het opperbevelhebberschap neder te leggen, opdat zijn persoon geen hinderpaal mogt zijn tegen de krachtige voortzetting der operatien.

De brieven uit de Krim bevatten, overigens, wijdloopige bijzonderheden omtrent de zamentrekkende bewegingen, welke begonnen plaats te hebben met het oog op den voorgenomen veldtogt in het binnenste van het schiereiland.

Den 22sten, des morgens, zou generaal Pélissier regtstreeks, onder den vorm van nota's, instructien gezonden hebben aan de hoofden van het état-major der drie geallieërde legers. Deze ongewone handelwijze scheen wel eenige bevreemding te veroorzaken. De afdeelingen Canrobert en Brunet, geheel de kavallerie en negen batterijen artillerie moesten vóór den 23sten voorwaarts rukken, ten einde eene positie tegenover het Russische kamp aan te nemen.

Men sprak van op Kaffa te marcheren. Omar-Pacha heeft eene proclamatie aan zijne troepen uitgevaardigd, waarin hij kennis geeft, dat hun een hevige strijd te wachten staat.

Menekli zal te Eupatoria het bevel voeren.

De laatste Sardinische troepen zijn den 26 Mei in de Krim aangekomen.

De armée in Anatolie is sterk 35,000 man, met 130 stukken geschut. Calandrelli is tot aide-de-camp van generaal William benoemd.

In eene depêche van den 1sten Junij meldt de generaal Pelissier nagenoeg het volgende:

Wij hebben vóór het mastbastion twee mijnovens doen springen en daardoor aan den vijand veel kwaad gedaan. In eene ravijn, nabij de Kalefaat-baai, zijn voor onze werken door de troepen der genie ontdekt en weggenomen, 24 kubiekvormige kisten, bevattende elk 50 kilos buskruid, die door een voetdruk konden vlam vatten.

Het dagblad *la Presse* meldt, dat de Bey van Tunis jl. Vrijdag is overleden.

In eene telegrafische depêche uit Berlijn, d.d. 4 Junij wordt berigt:

Prins Gortschakoff meldt van den 1sten dezer, dat de vijand den 27 Mei te Berdiansk twee schippershuizen en een aanzienlijk depôt van tarwe verbrand heeft.

Den 29sten hebben 17 vaartuigen Genitschek gebombardeerd en de transportvaartuigen en het graan op de kusten verbrand.

Twee der Russische kanonnen hebben de vijandelijke sloepen gedwongen zich te verwijderen.

Den 30sten had de vijand niets tegen Genitschek ondernomen.

Men sprak van eene ontruiming van Eupatoria. Dit gerucht is echter tot dus verre nog niet officieël, ofschoon er verscheidene aanwijzigingen zijn, die het schenen te bevestigen. Maar wij hebben door depêches van latere dagteekening vernomen, dat het niet gold de ontruiming van dit belangrijk punt: men heeft slechts de 25,000 man Ottomanische keurtroepen onder Omer-Pacha doen vervangen door Egyptenaars en Tunisianen.

Te Konstantinopel hield men zich bij voortduring bezig met den toestand van Wallachije.

Met de *Indus* zijn tijdingen uit Konstantinopel ontvangen van 28 Mei. Men beweert, dat Ali-Pacha zijn ontslag zal indienen. Het gerucht van eene nieuwe leening bevestigt zich.

Nadere bijzonderheden nopens de gevechten van 21—22 en van 23—29 houden in, dat een Russisch korps sterk 10,000 man de vaste parallel heeft overvallen, doch dat de Fransche troepen, in weêrwil van de overmagt, later de loopgraven veroverden.

De strijd was verschrikkelijk; want de stelligen werden drie malen genomen en hernomen.

Den volgenden dag hebben drie regementen na een schitterend gevecht, zich van belangrijke stellingen voor het Quarantaine fort meester gemaakt; de geallieerden telden 600 dooden en 2000 gekwetsten, de Russen 1500 dooden en 6000 gekwetsten.

De hitte in de Krim was zeer groot en de wegen in goeden staat.

Ook betreffende de expeditie naar Kertch, worden bijzonderheden medegedeeld. Het garnizoen, 10,000 man sterk, trok terug en de Gouverneur voerde de archives met zich.

De *Oesterr. Corr.* wil weten, dat een Fransch-Engelsch eskader vertrokken is om zich door de Japansche zee naar de monden van de Amur en naar Kamschatka te begeven.

Eene depêche uit Weenen in de *Times* voorkomende meldt, dat het antwoord van Frankrijk op de Oostenrijksche voorstellen aldaar is ontvangen, maar dat van Engeland nog niet; Frankrijk zou aandringen op de beperking der Russische vloot.

Het gerucht der officiële sluiting der conferentien in eene laatste zitting, welke Zaturdag zou hebben moeten plaats hebben, is niet verwezenlijkt.

Men zegt, dat er nog geene overeenstemming bestaat tusschen de Oostenrijksche en Westersche mogendheden ten aanzien der bewoordingen van het proces-verbaal der sluitings-zitting.

Correspondentien uit Italie kennen aan de reis van den aartshertog Maximiliaan, broeder van den Keizer van Oostenrijk, een staatkundig karakter toe. Z. K. H. is den 29 Mei bij den Paus in een bijzonder gehoor ontvangen en heeft vervolgens Rome verlaten, teneinde zich naar Napels te begeven.

Algemeen hield men het er voor, dat de zending, welke het hier geldt, in verband zou staan tot de houding door de staten van midden- en zuidelijk Italie aan te nemen bij evenementen, welke uit den oorlog in het Oosten mogten kunnen ontstaan.

Het spreekt van zelf, dat wij ons niet aansprakelijk stellen voor deze uitleging aan de reis van den aartshertog Maximiliaan gegeven.

Eene depêche uit Madrid, onder dagteekening van 2 Junij, meldt, dat de carlistische bende van beneden Arragon geheel uiteengedreven is.

De depêche meldt, dat de Spaansche regering der Cortes mededeeling gedaan heeft van een wetsontwerp betrekkelijk de gedwongen leening van 200,000 millioen realen

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Voorloopig Verslag over het wetsontwerp, houdende goedkeuring van artikelen der overeenkomst met Frankrijk tot wering van den nadruk.

§ 1. In twee der afdeelingen hebben enkele leden zich beklaagd, dat dit wetsontwerp niet vroeger door de Regering is ingediend. Daar de overeenkomst zelve reeds den

29sten Maart dezes jaars gesloten is. kon, naar hun gevoelen, geene afdoende reden bestaan om eerst den 9den Mei, en dus omstreeks zes weken later, de medewerking der Kamer omtrent deze aangelegenheid in te roepen.

Na het algemeen bekend worden van den tekst der overeenkomst had, eer de overweging der Afdeelingen aanving, een geruime tusschentijd gegund moeten kunnen worden, ook opdat de Nederlandsche boekandel, wiens belangen zoo regtstreeks in de geslotene overeenkomst betrokken zijn, in de gelegenheid ware vooraf zijne zienswijze deswege te doen kennen. Thans is het onderzoek aangevangen zonder dat nog een enkel meer onmiddellijk belanghebbende of deskundige zich deswege aan de Kamer had gewend.

§ 4. Tot de beoordeeling der geslotene overeenkomst zelve overgaande, waren er enkele leden, die het beginsel, waarvan zij uitgaat, namelijk de bescherming van den letterkundigen eigendom door een internationaal verdrag, bestreden. Zij konden het bestaan van zoodanigen eigendom niet erkenen. Het geschreven woord, zeiden zij, is, zoodra het door de drukpers wereldkundig is gemaakt, niet meer het eigendom van dezen of genen bijzonderen pesoon, maar van het algemeen.

Andere leden verzetteden zich met nadruk tegen deze beschouwing. In hun oog was het een goed en grootsch denkbeeld, door internationale verdragen de regten, die een schrijver op de vruchten van zijnen geest bezit, ook buiten de grenzen van het land zijner inwoning te waarborgen. Dat denkbeeld heeft, blijkens de reeks van verdragen, die bij de tegenwoordige overeenkomst zijn overgelegd, in de laatste jaren veel veld gewonnen. Het was een beschaafd land als het onze waardig, die nieuwe rigting te volgen. Door het weêrstreven daarvan zouden wij geheel Europa tegen ons innemen, en zulks zonder dat eenig overwegend belang ons daartoe noopt.

Het verband tusschen de tegenwoordige overeenkomst en art. 14 van het bestaande handels- en scheepvaartverdrag met Frankrijk van 1840 is meer algemeen in de afdeelingen besproken. Men stelde daarbij op den voorgrond, dat bij eene overeenkomst als de tegenwoordige het voordeel geheel aan de zijde van Frankrijk is. Wanneer wij ons jegens dat Rijk tot het weren hier te lande van den nadruk van aldaar uitgekomene werken verbinden, wint Frankrijk de zekerheid, dat het nadrukkersbedrijf zich niet hierheen verplaatsen zal; hetgeen anders zeer mogelijk zou zijn. Nederland daarentegen heeft er niet het allerminste belang bij, dat het nadrukken van hier uitgekomene werken in Frankrijk belet worde, daar zoo iets bij de weinige bekendheid onzer taal in den vreemde niet denkbaar is. De vraag moet dus rijzen, of de regering wel heeft gedaan, de aangebodene overeenomst te sluiten, zonder daarbij eenig aequivalent voor de onzerzijds gedane concessie te bedingen.

Eenige leden geloofden dit niet. Het tractaat van 1840 is in hun oog een afgesloten geheel, waarbij wederkeerige voordeelen bedongen, zijn die geacht werden tegen elkander op te wegen; doch onafhankelijk van de bepaling van art. 14 wegens den letterkundigen eigendom. Die laatste bepaling moest als een bloot toevoegsel worden beschouwd, waarin men dezerzijds op aandrang van Frankrijk bewilligd heeft, zonder daarvoor bij het tractaat zelf eenig aequivalent te verkrijgen. De bewoordingen van het genoemde artikel, waarbij van het sluiten eener nadere overeenkomst deswege en van het bedingen van *voorwaarden* voor de toepassing van het daarin vervat beginsel sprake is, gevon allezins aanleiding voor de opvatting, dat men dezerzijds geregtigd was, het sluiten dier nadere overeenkomst van het verwerven van eenig voordeel afhankelijk te maken. Te meer had de Regering dit punt vast moeten houden, omdát men ook bij de beoordeeling der overeenkomst van 1852 zich beklaagd heeft, dat deze niet door het bedingen van eenig aeqoivalent aannemelijker was gemaakt. Daarenboven had de Regering het voorbeeld voor zich van verscheidene andere Staten, die in de laatste jaren verdragen tot wering van den nadruk hebben aangegaan. Die verdragen bevatten wel degelijk aequivalenten, gelijk uit art. 6 van het tractaat van Frankrijk met Sardienie, art. 18 van dat met Belgie, art. 10 van dat met Groot-Britannie en art. 10 van het verdrag tusschen Engeland en Belgie blijkt.

De keus van het aequivalent zou niet moeijelijk zijn geweest. Allereerst kwam daarvoor in aanmerking het bedingen eener vermindering in het hoog inkomend regt in Frankrijk op boeken geheven, welk regt voor buiten dat Rijk uitgegevene werken in de Fransche taal niet minder dan fr. 107.50 per 100 kilo's of Ned. ponden bedraagt, en voor herdrukken van Fransche uitgaven, waarvan de regten der schrijvers verjaard zijn, tot fr. 160 klimt; terwijl in Nederland een veel lager regt geheven wordt. Vermindering dier regten zou, behalve voor het geval dat hier werken in de Fransche taal het licht zien, ook van belang zijn voor den vrij aanzienlijken uitvoer van werken van klassieke schrijvers, die uit Nederland naar Frankrijk plaats vindt. Van nog veel meer gewigt zou het geweest zijn, vermindering der inkomende regten op het papier te bedingen. Onze papierfabrieken vormen eenen belangrijken tak van inlandsche nijverheid: men had de gelegenheid om dien tak ven nijverheid eenigermate te bevoordeelen, niet moeten laten voorbijgaan.

Een grooter aantal leden vereenigde zich niet of niet geheel met deze beschouwingen. Ofschoon ook zij het bedingen van eenig aequivalent wenschelijk zouden hebben geacht, konden zij niet toegeven, dat onzerzijds eenig regt bestaat om bij de uitvoering van art. 14 van het tractaat van 1840 zoo iets te vorderen. Nergens was eenig blijk voorhanden, dat die bepaling als geheel afgescheiden van den overigen inhoud van het bedrag kon worden beschouwd. Zij behoorde tot eene reeks van artikelen, waarbij aan Nederland voordeelen waren toegekend, en de daarin toegezegde verwaarborging van den letterkundigen eigendom moest dus ook als een der equivalenten voor die voordeelen worden aangemerkt. Het artikel behelst eene stellige verpligting, waaraan men zich niet, op grond dat een nieuw voordeel daar tegenover moest worden gesteld, onttrekken mogt. Daarenboven scheen het, ook om vroeger aangeduide redenen, minder gepast, thans van deze zaak eene tariefsquaestie te maken.

§ 6. Uit den aard der zaak en ook naar aanleing van het door de Regering in de Memorie van Toelichting gegeven voorbeeld, heeft men de bepalingen der tegenwoordige overeenkomst vergeleken met die van de overeenkomst van 1852, waaraan destijds de Tweede Kamer hare goedkeuring geweigerd heeft. Men erkende daarbij, dat de thans geslotene conventie zich in sommige opzigten gunstig van de vroegere onderscheidt. Verscheidene leden beweerden echter, dat de verbeteringen geenszins zoo groot en veelbeteekenend waren als de Regering het wilde doen voorkomen. Over 't geheel genomen, zeiden zij, merkte men bij 't naast elkander leggen der beide overeenkomsten meer veranderingen op in gebezigde uitdrukkingen dan in 't wezen der zaak. Onderscheidene hoofdbezwaren tegen de overeenkomst van 1852 konden evenzeer tegen die van 1855 worden ingebragt, en indien dus te regt de eerstgenoemde strijdig met de eer en de belangen des lands was geoordeeld, kon nagenoeg met evenveel regt van de tegenwoordige overeenkomst hetzelfde worden beweerd. Men voerde daarbij aan, dat Nederland, even als vroeger, de verpligting op zich nam, om ten behoeve van vreemden eene soort van politie tegen den invoer van nagedrukte werken uit te oefenen; dat in de vastgestelde bedingen nog altijd eene terugwerkende kracht lag; dat de overeenkomst, ofschoon dan als een onvermijdelijk uitvloeisel van het tractaat van 1840 voorgesteld, afgezonderd van dat verdrag in werking zou kunnen blijven, en dat het punt, waarbij de Nederlandsche boekhandel het meeste belang had, namelijk het behoud van het regt van vertaling van Fransche werken zonder toestemming van den Franschen auteur of uitgever, niet zoo duidelijk was geregeld als wenschelijk zou zijn geweest.

Naar het gevoelen van andere leden werden deze bezwaren tegen de thans geslotene overeenkomst met overdrijving voorgesteld.

§ 8. Bij het bespreken der aangelegenheid, waarover de voorgedragene wet handelt, werd door sommige leden de wensch geuit, dat de wet van 25 Januarij 1817 (*Staatsblad* no. 5), waarbij het zoogenaamde kopijregt geregeld wordt, eerlang mogt worden herzien. De vreemdheid der in die wet voorkomende strafbepalingen scheen reeds zulk eene herziening wenschelijk te maken; terwijl ook in andere opzigten de ondervinding daarin wezenlijke leemten heeft aangewezen.

§ 9. Nog is ter dezer gelegenheid gevraagd; of de Regering bedacht is op het sluiten eener overeenkomst met Belgie tot wering van den nadruk aldaar van hier te lande uitgekomene werken, zoo ja, hoe ver de onderhandelingen daaromtrent reeds gevorderd zijn. Het nut van zoodanige overeenkomst kon niet worden betwist, daar van tijd tot tijd geschriften van onze voornaamste letterkundigen in Belgie worde nagedrukt; hetgeen aan onzen boekhandel schade berokkent, zonder eenig voordeel voor het lezend publiek, daar de nagedrukte werken hier niet mogen worden ingevoerd. Indien onze Regering in 1852 zich reeds het helpen te keer gaan van dit kwaad voorbehield, laat zich dit thans te meer van haar verwachten, nu Belgie zich met opzigt tot den nadruk op zulk een geheel ander standpunt heeft geplaatst.

Na deze voorafgaande beschouwingen zijn meer bepaald met het oog op de artikelen der overeenkomst nog de volgende bedendingen in 't midden gebragt.

Art. 1. In de schatting van eenige leden is het een bezwaar tegen het stelsel van dit artikel, dat de Nederlandsche regter in zaken van kopijregt zal moeten regt spreken niet enkel volgens onze eigene, maar ook met inachtneming eener vreemde wetgeving, en dat dus bij de beslissing over dezelfde zaak tweederlei wetgeving wordt vermengd. Bij andere leden woog dit bezwaar minder, maar vond men daarentegen iets bedenkelijks in de toepassing der bepaling, dat de vreemde schrijver hier geene meer uitgebreide regten zal kunnen doen gelden dan de wetgeving van zijn eigen land hem toekent.

Ook wenschte eenige leden te weten, hoe ver het *droit d'auteur* der Fransche schrijvers hier te lande zich wel zou uitstrekken, waarbij zij dan het oog hadden op prenteboekjes met korte onderschriften en dergelijke geschriften van minder belang. Of zouden die geschriften onder de algemeene uitzondering der *schoolboeken*, waarvan art. 5 der wet van 1817 spreekt, te begrijpen zijn?

Veel meer algemeen is de reeds vroeger vermelde aanmerking herhaald, dat het tegenwoordig artikel het regt, om hier te lande vertalingen van Fransche werken uit te geven zonder dat daarvoor de toestemming van den Franschen auteur wordt gevorderd, niet zoo boven allen twijfel verheft als wenschelijk, ja noodzakelijk ware. In veler oog is dit de hoofdaanmerking tegen geheel de overeenkomst, en zulks om de eenvoudige reden, dat dit het eenige punt is, waarbij men dezerzijds geacht kan worden feitelijk een zeer wezenlijk belang te hebben.

Vele leden zouden het dan ook hoogst wenschelijk achten, niet slechts, dat de Regering eene nadere verklaring omtrent dit punt gaf, maar ook dat zij het daarheen leidde, om bij de bekrachtiging van het verdrag in het protocol van uitwisseling de bedoeling duidelijk te doen uitkomen, dat hier te lande door Fransche schrijvers ge- vertalingsregt van hunne werken kan worden ingeroepen.

Art. 2. Naar het oordeel van eenige leden is de verandering, die dit artikel, in vergelijking van art. 4 der overeenkomst van 1852 aanbiedt, geene verbetering. De Memorie van Toelichting beweert, dat door die veranderingen noodelooze formaliteiten zijn afgesneden, maar men kan het toch zoo geheel doelloos niet achten, dat men hier te lande wete, welke Fransche schrijvers zich het uitsluitend regt op hunne werken hebben voorbehouden.

Art. 5. Eenige leden zijn bij de overweging van dit artikel op het reeds vroeger aangeduide bezwaar teruggekomen, dat thans wel bewoordingen wegens het toezigt aan de grenzen op den invoer van nagedrukte werken zijn weggelaten; die in de overeenkomst van 1852 aanstoot hadden gegeven, maar dat de zaak nagenoeg dezelfde blijft. Indien toch de Regering niets deed om den invoer van nagedrukte boeken tegen te gaan, zou zij beschuldigd kunnen worden, de aangegane verbindtenis niet na te komen. Het verwijt, dat de overeenkomst strekte om politie ten behoeve van vreemden uit te oefenen, scheen dus evenzeer als troeger toepasselijk. Yevens rees de vraag, hoe de bedoelde verpligting zou kunnen worden vervuld. Men kon zich de nakoming daarvan voorstellen voor een land als Frankrijk, hetwelk ten gevolge der handhaving van zijn beschermend stelsel genoodzaakt is zich voortdurend door sterk bezette tollinien te omringen: niet voor een land als het onze. waar toenemend het beginsel van handelsvrijheid gehuldigd wordt, en dien ten gevolge niet zooveel middelen tot bewaking der grenzen te dienste staan. Het zou toch wel ongerijmd zijn alleen om den invoer van nagedrukte boeken te bewaken een grooter aantal tolbeambten in dienst te houden. andere leden wogen deze bezwaren niet. Zij meenden, de overeenkomst geenerlei verpligting op den Staat legt om door middel van visitatie aan de grenzen den invoer van nagedrukte werken te beletten. Maar dit deed de vraag ontstaan, op welke wijze de Regering zich voorstelt de hier voorkomende verpligting te vervullen. Er waren leden, die deze vraag ook uitstrekten tot hetgeen den verkoop van nagedrukte werken betreft. Wordt daarbij gedoeld op boekverkoopingen bij overlijden en dergelijke? Ook uit dat oogpunt schenen hinderpalen tegen de uitvoering der verpligting van regeringswege te bestaan.

Art. 7. Sommige leden konden, met het oog op dit artikel, het der Regering niet toestemmen, dat de overeenkomst heene terugwerkende kracht heeft. Zij verbiedt dan toch het invoeren van buiten van nu reeds bestaande nadrukken; in allen gevalle had hier eene uitzondering behooren te worden gemaakt voor de in Belgie voorhanden nadrukken, naar aanleiding van de met dat Rijk door Frankrijk gesloten conventie gestempeld zijn. Zullen die stempels niet van kracht wezen? Men zou dit onbillijk achten, meent, dat ook eene bestempeling van de hier te lande voorhanden nadrukken in aanmerking had kunnen komen.

ZITTING VAN DINGSDAG, 5 JUNIJ.

In deze zitting is ontvangen eene missive van den Minister van Finantien, ten geleide van eene algemeene rekening van ontvangsten en uitgaven over 1852. — In handen eener commissie, bestaande uit de heeren van Rappard, Godefroi, Hoijnck van Papendrecht, Slicher en Meeussen.

Nog is ontvangen de rekening van het fonds der algemeene landsdrukkerij over 1854. — In handen gesteld eener commissie, bestaande uit de heeren van Heiden Reinestein, Reijnders, van Lennep, Anemaet en de ... de Berg.

De heer Thorbecke vraagt het woord tot het doen van eene motie van orde. Uit een naburig en bevriend land, zegt Spr., is heden morgen eene vereeniging, aan de edele kunst gewijd, langs getooide straten binnen gekomen. Die vereeniging komt hare bijdragen aanbieden tot lenigging van de ramp, die gedurende den afgeloopen winter een deel onzer landgenooten heeft getroffen. Die waardige vreemdelingen komen dus hier met een edel doel, en op eene edele wijze deel te nemen aan de rampen, die Nederlanders hebben getroffen. Hij gelooft, dat een besluit van de eerste vergadering des lands, van de Nederlandsche Vertegenwoordiging, om hare werkzaamheden voor de viering van een feest van weldadigheid te schorsen, zou ... blijken, dat wij het edel doel dier naburen erkennen en weten te eeren. Uit dien hoofde stelt hij voor, om de beraadslagingen, die heden vervolgd worden, tegen half 1 of 2 ure te schorsen.

De VOORZITTER vraagt of het dan de bedoeling is na 2 de discussie voor heden te eindigen.

De heer THORBECKE antwoordt, dat het openbaar blijk van belangstelling en hulde, dat de Kamer zal geven, waarschijnlijk ten gevolge hebben zou, dat de discussien na 2 ure voor heden niet worden hervat. Hij wenscht ... gen dien tijd de discussie tot morgen te verdagen.

De heer VAN NISPEN heeft dat voorstel met veel genoegen vernomen. Ook hij heeft die talrijke schare zien binnen ... den, versierd met ridderteekenen en insignia. Ook hij acht het billijk en wenschelijk, dat, in overeenstemming met het gedane voorstel, de Kamer van hare belangstelling op ... wijze doe blijken.

De heer DE BRAUW ondersteunt mede het voorstel als eene hulde aan hetgeen door ingezetenen van een naburig rijk ten behoeve van een noodlijdend deel onzer bevolking geschiedt.

Het gedane voorstel wordt zonder stemming aangenomen.

Daarna worden de discussien nopens het ontwerp van afschaffing van den accijns op het gemaal voortgezet.

De heer MEEUSSEN geeft te kennen, dat al de leden, die hem voorafgegaan zijn, behalve de heer Schimmelpenninck, het Ministerie vinnig hebben bestreden. Hij bevindt zich heden echter op een ander standpunt. De meeste gronden tot bestrijding van het ontwerp waren uit staatkundige redenen geput, terwijl men minder over het vraagstuk der afschaffing zelve heeft uitgeweid.

De heer van Lennep heeft zich b. v. tegen het ontwerp verklaard, omdat de belasting op het gemaal is eene regtvaardige belasting en op historische grondslagen steunt. Dat zijn woorden van rekkelijke beteekenis. Hij heeft niet gevonden, dat de accijns op het gemaal hier te lande zoo populair is. Hij treedt te dien aanzien in een geschiedkundig overzigt, dat hij aanvangt met eene ordonnantie van den uitnemenden Staatsman Willem I. Daaruit betoogt hij hoe impopulair deze belasting steeds was en hoe men steeds eerst dan tot hare heffing overging, als men tot den uitersten nood gedreven was.

Hij herinnert daarbij, dat de belasting reeds was afgeschaft, doch dat men in 1833 wegens de drukkende oorlogskosten haar weder heeft ingevoerd. Men heeft zich die weder-invoering toen om den nood van de schatkist getroost. De natie heeft vele jaren groote offers moeten brengen. Nu er betere dagen verschenen zijn, nu de finantien van den Staat zijn hersteld, zou de natie nu niet mogen verlangen, dat die oorlogskosten worden verminderd. Spr. betoogt wijders, dat er geen accijns zoo impopulair is als die op het gemaal. Reeds in 1847 heeft de toenmalige minister van finantien, de heer van Hall, te kennen gegeven, dat als de schaalregten werden afgeschaft, ook de accijns op het gemaal zou afgeschaft worden.

Die belofte werd door dien minister eerlijk vervuld; want hij bood een ontwerp aan tot afschaffing van den accijns op de rogge, waarbij hij te kennen gaf, dat dit was een eerste stap, die, zoodra de finantien dit gedoogden, door de afschaffing van den accijns op de tarwe zou worden gevolgd. Dat voorstel, hetwelk echter niet tot wet werd verheven, is toen o. a. warm ondersteund door den heer van Goltstein, die daarbij betoogde, dat de accijns het voorwerp wel degelijk verduurt.

De aandrang tot afschaffing van belastingen bleef na dien tijd, vooral in 1848, bestaan. Toen heeft de Regering de verklaring afgelegd, dat het belastingstelsel zou worden gewijzigd en vooral de belastingen op de eerste levensmiddelen zouden worden verligt. De heer de Kempenaer zeide gisteren wel, dat de belofte, in 1848 door den minister graaf Schimmelpenninck gedaan, in der haast geschied was, en dat toen die minister weinigen tijd later zijn ministerie verlaten had, de belofte was vergeten, maar dat lid was destijds toch ook lid van het ministerie Donker en de Kempenaer, dat het ministerie Schimmelpenninck opvolgde. En onder dat ministerie nu werd in Limburg de plegtige verklaring afgekondigd en aangeplakt, dat de accijnsen op de eerste levensbehoeften zouden worden afgeschaft. Wat nu het ontwerp zelf aangaat, in den aanvang was Spr. vreugde niet groot. Hij twijfelde toch in het eerst aan de opregtheid van het voornemen der Regering, op grond van de vroegere houding van het Ministerie en op grond van het zamenstel van deze wet, waarin een onaannemelijke hoofdelijke omslag was begrepen. Maar even rondborstig moet hij thans erkennen, dat na de wijzigingen in het ontwerp gebragt en na de Memorie van beantwoording bij hem de overtuiging is ontstaan, dat deze voordragt met ernst en eerlijkheid is aangeboden. Dat doet hem goed in het algemeen belang des vaderlands.

De natie toch hoort en vergeet niet. Deze discussiën hebben eene staatkundige kleur aangenomen. Dit doet hem leed; want het geldt hier de behartiging der stoffelijke belangen van het volk. Men heeft thans tegen de Regering gesproken als tegen de negen voorstellers in 1853. Dezelfde argumenten, toen gebezigd, zijn ook nu wederom bijgebragt. Hij gelooft niet, dat het voor de zedelijkheid der natie goed is, de wetten op dergelijke wijs te omkleeden. Men heeft gezegd, dat het Ministerie geworden is de gewillige dienaresse van de oppositie en dat het door deze is voortgezweept.

Wat zal Spr. daarop zeggen. Hij zal dat genot, om zijne vrienden zoo vleijend te behandelen, aan anderen laten. Waar is het, dat dit voorstel is in de rigting van de oppositie. Het vorig Bewind had eene rigting, om tot herziening van het belastingstelsel te geraken. De stukken van 1849, de voordragt van 1852, de voorstellen nopens het geslagt en de brandstoffen bewijzen genoegzaam, dat de constitutionnele partij, onvermoeid en onbeschroomd haar pad vervolgd.

Strekt het nu der Regering tot oneer, als zij tot betere overtuiging gekomen is en hare vroegere denkbeelden wijzigt? Hij heeft wel eens hooren zeggen, dat dit juist is de uitnemendheid der constitutionnele Regering. Bovendien, dat alles doet hier niets af. De natie heeft regt, dat wij hier onze stem vrij uitbrengen buiten politieke consideratien. Hij zou dus voor dit voorstel stemmen, onverschillig van welke partij het uitgaat. — Spreker onderzoekt de vraag, of, zoo er belasting kan worden afgeschaft, die op het gemaal dan in de eerste plaats in aanmerking dient te komen.

Hij antwoordt daarop toestemmend. Brood is toch het eerste levensmiddel. Hij beantwoordt daarbij hetgeen door den heer van Lennep in het midden gebragt werd, dat het vermogen geen maatstaf voor belasting-heffing uitmaakt en die het gemaal daarom zoo goed vond, omdat allen in die belasting betalen. Hij bestrijdt dat stelsel, omdat het, zijns bedunkens, daarheen zou voeren, dat het onvermogen het meest zou worden belast. Ook hier wijst Spr. op de discussien, in 1847 gevoerd, en op de rede destijds door den heer van Goltstein gehouden, ten bewijze van den druk van den accijns op het gemaal.

Toen gold het echter alleen den accijns op de rogge. Hij treedt vervolgens in de werking van den accijns; schetst den druk der formaliteiten en belemmeringen en wijst op de vervolgingen, vexatien en verdere ongelegenheden, waartoe die accijns aanleiding geeft. De regtbanken hebben in 1853, 1094 belastingzaken behandeld, zijnde juist het $\frac{1}{12}$ deel van alle aangebragte zaken. De statistiek toont het niet aan, maar men mag het er zeker voor houden, dat zich daaronder ook een groot getal vervolgingen ter zake van dezen accijns bevond.

Wordt de accijns afgeschaft, dan zal de industrie der broodbereiding, welke hier nog in hare kindschheid is, eene hooge vlugt nemen. Hij wijst ook op de fabrijken in Antwerpen, te Brussel en elders, zoodat de broodprijzen daar juist zoo veel verschillen, als het bedrag van onzen accijns. Men zegt wel, dat de afschaffing niet baten zal en dat de prijs van het brood niet zal verminderen, maar zoodanige stellingen moet men bewijzen.

Hij merkt daarbij op, dat de accijns 20 pct. bedraagt van de waarde van het voorwerp en dat moet drukken. De bakkers zullen dien accijns niet in hun zak steken; want er zal concurrentie ontstaan, die dat wel zal beletten. Men heeft wel opgemerkt, dat de accijns ongevoelig wordt gedragen, maar daarin zit juist het kwaad, daarom heeft hij zoo lang stand gehouden; van daar de vele opcenten, die er op gelegd zijn.

Men zegt wel, dat de maatregel alleen voor het platte land gunstig zal werken, maar Spr. meent, dat de Regering gedaan heeft al wat haar mogelijk was, om den goeden invloed algemeen te doen zijn. Hij treedt daarop in eene berekening, waaruit blijkt, dat de Indische hulpbronnen van 1835—1854 een bedrag van 281 millioen hebben opgeleverd, waarvan 21 mill. tot herstel van het muntwezen moeten worden afgetrokken.

Na 1849 heeft men 5 mill. bespaard op den overvoer van producten. Zoo men dit vroeger gedaan had, dan had men elk jaar 5 mill. meer overgehouden. Het blijkt, naar het hem voorkomt, dat de Oost jaarlijksch ongeveer 18 à 19 mill. kan afwerpen; zoodat men, naar het hem toeschijnt, wel degelijk tot den voorgestelden maatregel kan overgaan.

De MIN. V. BUITENL. ZAKEN zegt, dat de heer Meeussen teregt heeft aangemerkt, dat het de pligt der Ministers is hunne houding te handhaven tegen onverdiende aanvallen. Zijn ambtgenoot voor de financien is de generaal en chef, en aan hem is de taak opgedragen om het terrein te zuiveren, van wat zijn ambtgenoot in den ernst der discussie bij de verdediging der wet, hinderlijk zou kunnen zijn, en ook omdat in deze discussie zijne naam meermalen genoemd is. Met diep leedgevoel, dieper dan het hem geoorloofd is te zeggen, heeft hij eenige van die mannen, die het ministerie aanvielen gehoord, zoo als hij ze onder de leden van hen, die men onder de leden der oppositie rangschikt, nog nimmer gehoord heeft.

Hunne beschouwingen over de finantien hebben zijne sympathie nimmer gehad; maar de Min. hecht niet aan stilstand, waar de financiële toestand zelf niet stil staat. In staatkundige aangelegenheden is zijne geloofsbelijdenis deze: gematigde vooruitgang. In zake van financien is hij voor snellen vooruitgang voor wat de toestand der financien betreft en voor gematigden vooruitgang in de toepassing op de contribuabelen.

Wat versta ik, zegt de Minister, onder financiëlen gematigden vooruitgang? Dit, dat daar, waar de Staat jaarlijks een overschot heeft van 4 tot 9 millioen, na geld besteed te hebben voor amortisatie en waar, na 1849 2 millioen aan renten bespaard is en de opbrengst der belastingen jaarlijks toeneemt, — dat daar aan de belastingschuldigen wel eene verligting van ƒ 2,300.000 mag aangebragt worden. Zietdaar zijne stelling.

Die ze beaamt, heeft zijne sympathie, die ze niet beaamt, heeft ze niet. Dat denkbeeld heeft de sympathie van de meerderheid der Vergadering en ook van hen die de Regering ondersteunen en waarop zij prijs blijft stellen. Wij handelen hier, zegt de Min., voor het oog der natie en men zal ons daarnaar beoordeelen. De Minister resumeert vervolgens het gesprokene.

De verschillende bedenkingen zijn: het ministerie bukt voor de oppositie; men had het tegenwoordig voorstel niet verwacht; er bestaat zucht naar populariteit; het voorstel is onverwacht, ondoordacht en onvoorzigtig. De Min. zal aantoonen, dat het voorstel noch onverwacht, noch onvoorzigtig is.

En wat het verwijt van najagen van populariteit aangaat, zoo kan de Min. niet zeggen, dat men zich door afschaffing van belastingen zoo populair maakt. Hij heeft het vóór 1848 gedaan en kan niet zeggen, dat hij daardoor zoo bij uitstek populair is geworden. Maar, vraagt de Min., verkiest deze kamer (het kind der regtstreeksche verkiezingen) dan niet populair te blijven? Populariteit is dus op zich zelf geen verwijt.

Maar valsche populariteit wordt bij dit voorstel niet nagejaagd; het wordt alleen voorgedragen in 's Lands belang. Dit had men meer moeten bedenken. De Minister vreest geene impopulariteit, als het is in het algemeen belang. Waarom noemt men het voorstel onverwacht? Bestaat er toegeven aan de oppositie?

De Min. onderzoekt wat de positie is van de oppositie en van de Regering. De oppositie is meestal vooruit, maar dat kan zij ook zijn; want zij heeft geene verantwoordelijkheid. Maar een Ministerie kan niet zoo spoedig vooruitgaan; want het is verantwoordelijk en daarom terughoudender. Tusschen December 1853 en den toestand in 1855 bestaat er eene groote tusschenruimte.

Men heeft meer ondervinding opgedaan ten aanzien van de opbrengst der belastingen en er heeft ook vermeerdering van rendementen van de Oost plaats gehad. En wat de buitenlandsche politieke omstandigheden betreffen, zoo is bij hem daaromtrent oneindig meer gerustheid. De Min. ziet 's lands toestand met oneindig meer gerustheid te gemoet dan op het einde van 1853. Bovendien, wie sprak in 1853? De *toenmalige* Minister van Finantien en men zal opgemerkt hebben dat er een werkelijk verschil bestaat tusschen de taal van den toenmaligen Minister van Justitie, en van Z. Exc.

De reden tot aftreding van den heer van Doorn was algemeen bekend. — Wat het gezegde van den heer de Kempenaer betreft, die gesproken heeft over een sleutel van aanverwantschap tusschen den heer Schimmelpenninck en de geheimen van het kabinet, zoo zouden deze woorden den Min. diep grieven, indien hij niet wist dat diezelfde spreker veel van beeldspraak hield.

Hij heeft in deze vergadering niet alleen van sleutels, maar ook vroeger wel van scepters hooren spreken. De Min. verklaart, dat daar waar het 's lands geheimen geldt, niemand den sleutel van het kabinet heeft. Niemand moet gelooven, dat de heer Schimmelpenninck, als hem iets toevertrouwd wordt, het in deze Kamer zou rondbazuinen.

Na de aftreding van den heer van Doorn is het Ministerie het eens geweest over den te volgen weg. In de Memorie van Toelichting gevoegd bij het in 1854 aangeboden ontwerp tot conversie van schuld, staat met zoovele woorden, dat het stelsel der Regering is: afschaffing van belasting en schuldvermindering De Minister heeft over dit onderwerp nimmer anders gedacht.

Het kan anders in eene carrière van 13 jaren wel eens gebeuren, dat men van zijn vroeger gevoelen verschilt (en hij heeft daarvan menig voorbeeld gezien), — maar op dat punt, even als op dat van gematigden staatkundigen vooruitgang, heeft hij steeds dezelfde opinie behouden.

Sedert drie maanden klopt het dagblad *de Nederlander* op dat aambeeld, dat het Ministerie voor de oppositie gezwicht heeft. In zijne rede van 26 Mei 1851 sprak hij over het belastingstelsel in het algemeen. De Min. heeft nooit beweerd, dat de accijnsen eeuwig moesten blijven bestaan, ook al kon de schatkist afschaffing van belastingen lijden.

De Min. vraagt of hij niet ook de graanregten verminderd heeft, en of hij daarna niet het voorstel tot afschaffing van den rogge-accijns heeft gedaan. Hij doet een beroep op het geheugen der leden van de commissie van rapporteurs over het ontwerp nopens de rente-belasting, of hij niet steeds voor de afschaffing van den accijns op het gemaal was.

Hij herinnert ook wat hij in Dec. 1853 aan den heer Thorbecke geantwoord heeft over het verschil van rigting, en dat hij toen gezegd heeft: onze rigting was: afschaffing van belasting op de eerste levensbehoeften. Het is niet juist te zeggen, dat het Ministerie komt in de rigting der oppositie; het Ministerie reformeert om geene revolutie te hebben, en nu moeten de leden, die dat voorstel bestrijden juist weten welke het verschil van rigting is.

De Min. vleit zich genoegzaam aangetoond te hebben, dat onjuist zijn de verwijtingen, dat het Ministerie niet zelfstandig is; dat het is de dienares der oppositie, en dat de oppositie in het Ministerie heerscht. Het overige, namelijk de geschiedenis van het voorstel sedert de opmaking der begrooting in Julij 1853 en Februarij 1855, zal door den Minister van Financiën beantwoord worden. Het verschil tusschen de rigting der oppositie en van het Ministerie blijkt ook uit de gedane voorstellen zelven.

Het voorstel tot afschaffing van den accijns op het geslagt, in 1853 gedaan, werd door de Regering bestreden; de afschaffing van den accijns op de brandstoffen werd ook niet door haar voorgedragen, en in plaats van enkel den accijns op de rogge af te schaffen, stelt zij voor dien op het geheele gemaal te doen vervallen.

Nu moeten zij, die beweren het Ministerie te ondersteunen, weten of zij de Ministers (die zelfstandig zijn) in staat willen blijven stellen dit te doen. Dit deel zijner rede rigt de Min. vooral tegen den heer de Kempenaer en de vinnige bestrijders van het Ministerie. In antwoord op den heer Hoffman zegt de Min., dat het gevolg van de afschaffing zijn zal, dat de steden verligt zullen worden en ook dat deze belasting niet zoo uitsluitend op het platte land drukt. Als de accijns op het gemaal niet wordt afgeschaft, dan zullen waarschijnlijk de voorstellen tot afschaffing van den accijns op de brandstoffen of van dien op de rogge worden aangenomen, en dus is de vraag of men den accijns op de brandstoffen zal afschaffen, waardoor in jaren niet aan afschaffing van het gemaal kan gedacht worden.

Het Ministerie was steeds vóór de afschaffing van den accijns op het gemaal, maar het voornemen was altoos om dit eerst met 1o Januarij 1856 in te voeren.

De Min. meent hiermede de verwijtingen beantwoord en aangetoond te hebben welke de positie van het Ministerie is, in welke rigting het zich bewogen heeft en in welke verhouding zij staat tegenover de partijen, hetzij dat het ontwerp worde aangenomen of verworpen.

De zitting wordt daarna (ten 1½ ure) tot morgen gesloten.

's Gravenhage, 5 Junij.

Z. M. heeft aan O. J. Bredius, burgemeester van Woerden, Waarden, Barwoutswaarder en Rietveld, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als burgemeester der drie laatstgenoemde gemeenten.

Z. M. heeft aan Wouter Dodingh, of van Dodingh, gewezen

geregtsdienaar te Amerongen, een pensioen verleend van *f* 178 's jaars.

Z. M. heeft aan Jan Veenhoven Hz., gewezen griffier bij het kantongeregt te Hoogezand, een pensioen verleend van *f* 338 's jaars.

Z. M. heeft den officier van gezondheid der 1ste kl. J. M. E. van Ghert, op zijn verzoek, eervol ontslag uit de militaire dienst verleend.

---

* Heden heeft, begunstigd door het heerlijkst weder, de intogt plaats gehad van het Belgisch toonkunst-gezelschap *Cecilia,* herwaarts gekomen met een doel van edele menschenliefde: dat van om begaafdheden zijner leden toe te wijden aan de leniging van eene ramp, die kort geleden aanzienlijke gedeelten onzes Vaderlands in nood en rouw dompelde. Nederlands Koning en Volk beijverden zich om in ruime mate hulp te bieden, en met welgevallen herdenkt men hoe ook bijzonder deze stad ruimschoots het hare bijbragt om de verliezen van zoo grooten omvang, zoo veel mogelijk te vergoeden. Uit verscheidene andere landen werd op de roepstem van den nood in Gelderland, Utrecht en Noordbrabant mede met hartelijkheid tot verzachting van het treurig lot van duizenden bijgedragen; in Engeland en Duitschland, maar vooral ook in Belgie hadden inschrijvingen te dien einde plaats, en kon het anders bij zoovele zamenvloeijing van belangen en herinneringen? Het is daaraan dan ook toe te schrijven dat opgemeld gezelschap, als ter nog nauwere toehaling van den letter- en kustband in het voorleden jaar te Utrecht gesloten, op het vereerend denkbeeld kwam zich hier te lande zelf te doen hooren, louter en alleen ten behoeve van hen, die in den afgeloopen winter zoo zwaar werden geteisterd, dat de gevolgen van hunne ramp nog verre van verdwenen zijn. Voor dat denkbeeld en de verwezenlijking daarvan zij allen, die daartoe medewerkten, opregte hulde gebragt. Hoe Neêrland daarover denkt, bewees zoo menig gul toegesproken woord, zoo menige welkomsgroet, de ontvangst en het onthaal der Belgische kunstbroeders in ons midden.

Ten half 10 ure heeft het gezelschap zijn plegtigen intogt in deze residentie gedaan. Zoo wel aan het station van den Holl. IJzeren Spoorweg, als langs de straten, die de stoet doortrok waren de gebouwen en woningen met vlaggen, groen en bloemen prachtig versierd. Daaronder merkte men de hôtels van eenige departementen op. Hier en daar waren ook Belgische vlaggen en het beeld van *St. Cecilia* aangebragt. Eene ontelbare menigte bevond zich overal, om hare hulde aan het gezelschap te bewijzen en aan het feest van den dag deel te nemen. Aan het station aangekomen, werd het plegtig ingehaald en verwelkomd. Daar werd het door de overheden en vereerders der schoone kunsten ontvangen en toegesproken. De trein stelde zich daarop in beweging en werd aldus zamengesteld, 1o uit een detachement kavallerie (dragonders); 2o het korps muzijkanten der schutterij; 3o het muzijkkorps van het regement grenadiers en Jagers; 4o deputatien uit de liedertafels van deze hofstad; 5o het gezelschap St. Cecilia, te midden waarvan de prachtige banier, prijkende met verschillende insignia: 6o. een detachement dragonders tot sluiting. Aan beide zijden van den trein bevonden zich grenadiers, tot handhaving der goede orde. De verschillende muzijkkorpsen voerden gedurende den togt onderscheidene stukken uit. De stoet volgde den gewonen weg door de stad naar het gebouw *Diligentia*, waar het gezelschap werd afgewacht door de leden van de liedertafels alhier, die het met hunne banieren begroetten. Daar voerden de muzijkkorpsen van de schutterij en granadiers enkele stukken uit, die door het Belgisch muzijkkorps met het *Wien Neêrlands bloed* werden beantwoord. Het uitvoeren van dit nationale stuk deed de lucht van bravo's, luide door de talrijke menigte aangeheven, weêrgalmen. Het gezelschap heeft zich na eenig verwijl in het lokaal *Diligentia*, naar de *Witte Societeit* op het Plein begeven, waar een dejeuner voor hetzelve in gereedheid was gebragt. Van daar is het met rijtuigen naar Scheveningen gegaan, om die badplaats te bezoeken.

Onder de gebouwen, die luisterrijk versierd zijn, mag wel worden gewezen op de logementen, waar de reizigers hun intrek zullen nemen.

Wij vernemen nader, dat het gezelschap *St. Cecilia* bij zijne komst in de residentie toegesproken is bij ongesteldheid van den heer Burgemeester, door den heer Wethouder Gevers Deijnoot, die hulde gebragt heeft voor de loffelijke bedoelingen, waarmede het deze residentie bezoekt. De voorzitter van deze vereeniging heeft daarop een hartelijk antwoord gegeven.

Te Scheveningen heeft het gezelschap zich aan het badetablissement van den heer Maas een geruimen tijd opgehouden. Tot voortzetting van zijne loffelijke bedoelingen is daar onder de leden van het gezelschap eene inzameling gehouden, waarvan de opbrengst ten behoeve der algemeene armen van deze stad in de bus, geplaatst bij de brug, die naar het strand leidt, gestort is. Van Scheveningen heeft het gezelschap zich naar het Willemspark langs den Scheveningschenweg begeven.

In het midden van dat park was een tempel geplaatst, waar het muzijkkorps zich nedergezet heeft. Die tempel prijkte met de Belgische vlag. Aan de zijde van den Scheveningschen weg waren Nederlandsche en Belgische vlaggen aangebragt, terwijl aan de gebouwde zijde van het Willemspark het wapen van 's Gravenhage en dat van Mechelen prijkte.

Het genootschap heeft vele stukken uitgevoerd, die de algemeene goedkeuring hebben weggedragen en die dikwerf met toejuichingen werden begroet. In den loop van deze muzijkale uitvoering heeft de heer Gevers Deijnoot, uit naam van het gemeentebestuur, eene gouden medaille aan het gezelschap aangeboden, waaruit blijkt dat men ook de edele bedoelingen van de Koninklijke vereeniging weet op prijs te stellen.

De harmonie-muzijk werd ten 4 ure door de uitvoering van het Hollandsche volkslied: «Wien Neêrlands bloed» besloten; vergeten we hier niet bij te voegen, dat eene ontelbare menigte zich gedurende de uitvoering in het Willemspark had vereenigd en dat dus dit deel van het feest, dat mede tot leniging van den watersnood strekte, volkomen is geslaagd, waartoe het buitengemeen fraaije weder niet weinig heeft bijgedragen.

Thans hebben de leden van het gezelschap zich naar hunne hotels begeven, om het middagmaal te gebruiken. Ten 8 ure vangt het concert in *Diligentia* aan, nadat de leden vooraf de koninklijke kabinetten zullen hebben bezigtigd. Alles is in gereedheid gebragt, om hen na afloop van het concert, in het lokaal van de societeit *de Vereeniging*, luisterrijk te ontvangen, en om aan deze menschenvrienden de eer te bewijzen, waarop zij regtmatige aanspraak mogen maken.

---

* Bij gelegenheid van het uit menschenmin en kunstgevoel voortgevloeide feest, dat heden alhier gevierd wordt hebben onderscheidene gedichten het licht gezien, onder anderen, een net uitgevoerd Feest-Album, bij den heer van Tetroode, waarin eene schoone welkomst-groet aan de societeit *Cecilia* van Mechelen, door Aug. Clavareau, voorkomt, waaruit wij hier de volgende vier regelen over nemen:

La sainte charité deployant vos bannières,
Vous amène en triomphe, ô dignes bienfaiteurs!
Pour vos cœurs généreux il n'est point de frontières,
Quand il faut alléger le fardeau des malheurs.

De heer F. H. Greb brengt, in dit Album eene hulde en welkomsgroet in het Nederduitsch aan de zangvereeniging op de wijze van het volkslied. Daaruit ontleenen wij de volgende regelen:

Maar ook in 's nabuurs edel hart
Ontgloeid voor 't Goede en Schoon,
Weêrklonk de gil van stervenssmart.
Die schrikbre jammertoon.
Brittanje en *Duitschland* deelden troost,
Hoop en verkwikking meê.
En *Belgie* zendt zijn eigen kroost,
Tot laafnis van ons wee!

Den belangstellenden in dit feest zij de lezing van deze stukken allezins aanbevolen.

---

* De door het stedelijk bestuur uitgeloofde premie van *f* 40 voor het schoonste chaispaard, is toegekend aan den heer W. C. van der Kuijlen alhier, voor zijn zwarte langstaart merrie-paard; en die van *f* 50, van wege de Maatschappij van Landbouw, afdeeling 's Gravenhage en omstreken, uitgeloofd voor het beste span ploegpaarden, is toegewezen aan den heer Waterreus, te Scheveningen.

---

* Z. M. heeft benoemd tot Hofdame bij H. K. H. prinses Frederik der Nederlanden, Jonkvrouwe C. H. A. baronnesse Bentinck van Schoonheten.

---

* In deze residentie is aangekomen Z. D. H. Prins Peter van Oldenburg, vergezeld van zijn adjudant, den heer Ernst Ludwig Sander.

Door de heeren A. Belinfante, W. P. van Stokkum en K. Fuhri, boekhandelaars te 's Gravenhage, is, zoo in hun privé als in kwaliteit van bestuurderen der *'s Gravenhaagsche Boekhandelaars-Vereeniging* een adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingezonden tegen het ontworpen tractaat met Frankrijk tot wering van den nadruk. Na vooraf gezegd te hebben, dat door den Nederlandschen boekhandel, ook zonder tractaat, nadruk als diefstal beschouwd wordt en dus hier te lande bijna geen nadruk gepleegd wordt, toonen adressanten aan, dat al het voordeel van dat tractaat aan de zijde van Frankrijk is; dat de voordeelen van Nederland niet alleen geheel illusoir zijn, maar ook de Nederlandsche boekhandel hier te boven nog benadeeld en bemoeijelijkt wordt. Zij bewijzen, dat het voordeel, dat boekwerken, hier te lande in de Fransche taal uitgegeven, thans in Frankrijk tegen nadruk gewaarborgd zijn, niets beteekent, omdat de verkoop dier uitgaven door de aanmerkelijke inkomende regten in Frankrijk te eenemale onmogelijk wordt gemaakt, tevens herinnerende, dat bij het tractaat met Belgie, de inkomende regten van Belgische boekwerken tot op 20 fr. de 100 kilo's zijn verminderd. Voorts toonen adressanten aan, dat, bij geen enkel voordeel aan de zijde van den Nederlandschen boekhandel, het tractaat voor hen de volgende moeijelijkheden en opofferingen oplevert en vergt.

A. De Fransche auteurs of hunne regtverkrijgenden zullen nu het regt hebben zich de prioriteit eener vertaling in het Hollandsch voor te behouden, en zien daarenboven hunne uitgaven in de Hollandsche taal beschermd door een laag inkomend regt, in Nederland, van *f* 1 de 100 Ned. ponden.

B. Daar van de Fransche uitgevers niet wordt geëischt, dat zij zich door de inzending van een exemplaar hunner uitgaven, hier te lande van hun eigendomsregt verzekeren terwijl hier evenmin op eenige wijze blijken zal, of door hen het voorbehoud op eene vertaling genomen is, kan onzekerheid ontstaan voor den Nederlandschen boekhandel. Deze zal nu te goeder trouw kunnen mistasten, en zich aan straf of schade zien blootgesteld.

C. Bij die mistasting te goeder trouw, of zelfs waar opzettelijk nadruk gepleegd wordt, staan de poenaliteiten in beide landen niet gelijk, en zal de nadrukker in Nederland, volgens de Nederlandsche wetgeving gestraft wordende, veel strenger straf te dragen hebben dan die in Frankrijk.

D. Bestond hier te lande de wet niet van 25 Januarij 1817, de regten bepalende, die in Nederland ten opzigte van het drukken en uitgeven van letter- en kunstwerken kunnen worden uitgeoefend, waarbij onder art. 5 [...] *en schoolboeken* van het copijregt worden uitgesloten [...] vaderland zoude nu voortaan een groot deel zijner Fran[...] schoolboeken onveranderd, en zoo als zij zijn, uit Fra[nk]rijk moeten ontvangen. In zoo verre wordt dus noch [...] onderwijs, noch de boekhandel benadeeld; want sch[...] de Nederlandsche Boekhandelaren met voorbeeldelooze [...] moedigheid geen gebruik wenschen te maken van het [...] hun bij dit art. 5 toegekend, zoodat het copijregt van [...] nige schoolboeken dikwijls duizende guldens waarde [...] welke waarde geheel berust op het vertrouwen in 't g[...] ven woord, — zoo zal de wet van 1817 toch wel d[...] te worden ingeroepen, waar er sprake is van de uitg[...] van Fransche schoolboeken, volstrekt benoodigd bij [...] onderwijs in de Fransche taal; maar, ongewijzigd, dik[...] niet bruikbaar voor Nederland.

E. Nog wordt er eene bepaling in het tractaat ge[...] waarbij aan den Nederlandschen boekhandel is toeges[...] de voorhanden exemplaren van buitenlandsche nage[...] te Fransche boekwerken te verkoopen. Belgie, heeft [...] regt verkregen, en de bestaande editien zijn, ter [...] koming van misbruik, gewaarmerkt. De adress[anten] moeten vragen: Mogen die gewaarmerkte boeken hi[er te] lande worden ingevoerd, mogen de niet gewaarme[rkte] exemplaren van Belgische nadrukken hier aanwezig, [...] den uitverkocht? Het tractaat laat zulks in het onze[kere] en het komt hun voor, dat daarin behoorde voo[...] te zijn.

Op grond van al het aangevoerde, achtten de adress[anten] zich niet alleen geregtigd, maar ook verpligt, de St[aten-]Generaal eerbiedig te verzoeken, aan het ontworpen [trac]taat met Frankrijk tot wering van den nadruk, [...] goedkeuring niet te schenken, dan

nadat de Nederlandsche regering van de Fransch[e] toezegging zal hebben eener vermindering der inko[mende] regten in Frankrijk van Nederlandsche boekwerken [...] Fransche taal, gelijkstaande met die der meest bevoo[rregte] natie;

nadat aan het tractaat de noodige overgansbepal[ingen] zullen zijn toegevoegd, regelende de regten ten o[...] der bestaande leerboeken, welke men het voortdu[rend] eigendomsregt wenscht verzekerd te zien, en ten aa[nzien] der hier voorhandene exemplaren van buitenlandsche [na]druk, die men wenscht te mogen uitverkoopen en o[...] Belgie te blijven ontvangen, zoolang de voorraad [...]

En voorts niet, dan nadat van de zijde der Nederland[sche] regering de toezegging zal gegeven zijn eener *verand[ering] in de strafbepalingen op den nadruk*, meer nabijko[mende] aan de Fransche wetgeving te dezen aanzien.

226ste Nederlandsche Staats-Loterij

2e LIJST. 5e KLASSE.

Er zijn geene hooge prijzen uitgekomen.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 5 Junij 1855

Nederland.	Pct.		**Rusland.**		
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$63\frac{1}{2}$ $\frac{13}{16}$ $\frac{15}{16}$		Pct.	
Dito Certificat.	3	$75\frac{1}{8}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{5}{16}$	*Hope* 1798/1816	5	102[illegible]
Dito Dito	4	94 95 95	Dito 1828/1829	5	101[illegible]
O. I. Leening	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$		Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	87[illegible]
Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$		Dito *Hope*	4	77[illegible]
Belgie.			Dito *Stieglitz*	5	77[illegible]
Certificaten	$2\frac{1}{2}$		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$	$50\frac{7}{8}$	Dito 1854	5	81[illegible]
Frankrijk.			Inschr. Assig.	6	
Obligatiën	3		Certific. dito.	6	
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	18	Obligatien	4	
Dito Buitenl.	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. o/m.	3	$30\frac{5}{8}$ $\frac{9}{16}$ $\frac{11}{16}$			
Bew. Sp. Com.		$4\frac{1}{8}$	Metalliek	5	61
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	72[illegible]
Portugal.			Dito Nation.	5	65[illegible]
Londen nieuwe.	3	$89\frac{11}{16}$ $\frac{3}{4}$	Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	31[illegible]
Dito uitgest	4	$17\frac{1}{2}$ 18	Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	[illegible]

Mexic., te Lond. 3 pct. $20\frac{1}{2}$, $\frac{11}{16}$; dito Onb. $20\frac{1}{2}$ [...]

Met uitzondering van Holl. fondsen welke wederom to[t] verhoogde prijzen zeer gezocht waren, was de markt o[ver] zeer flaauw gestemd met eenige affaire in Spaansche en O[ostenrijksche] rijksche fondsen.

LONDEN, Maandag 4 Junij. Consols op t. $91\frac{3}{8}$, [...] N. Mexic. 3 pct. $22\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Ecuador $3\frac{7}{8}$, 4; Sardini[...] Peru 69; Turksche leening 82; Spanje 1 pct. [...] $18\frac{3}{8}$, $\frac{5}{8}$; dito 3 pct. buit. 38; dito Certific. 4, $4\frac{1}{4}$; dito Passive $3\frac{7}{8}$, $4\frac{1}{8}$; Rusl. $4\frac{1}{2}$ pct. $89\frac{1}{2}$; dito 5 pct. [...] Holl. 4 pct. 93; dito $2\frac{1}{2}$ pct. 64.

PARIJS, Maandag 4 Junij. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. 94.10; [...] pct. 70.90; dito Slot 70.40; Sp. binn. 3 pct. $31\frac{5}{8}$; [...] pct. $18\frac{1}{4}$.

WEENEN, Maandag 4 Junij. N. Metall. 80; Nat[...] $84\frac{3}{8}$; Bankactien 996; Lombarden $102\frac{1}{4}$; Loten 1854 [...] Wissel op Londen 12.14; dito op Parijs $146\frac{1}{4}$; Zilv[er...]

De beurs was vast.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Graven[hage]